

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 55/10
Λουξεμβούργο, 15 Ιουνίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση T-177/07
Mediaset SpA κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η επιδότηση που χορηγεί η Ιταλία για αγορά ή μίσθωση ψηφιακών αποκωδικοποιητών επίγειας λήψης συνιστά κρατική ενίσχυση και πρέπει να ανακτηθεί

Το μέτρο δεν είναι ουδέτερο από τεχνολογικής απόψεως και παρέχει έμμεσο πλεονέκτημα στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς επίγειας ψηφιακής μετάδοσης σε βάρος των οργανισμών δορυφορικής μετάδοσης

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ψηφιοποίησης του τηλεοπτικού σήματος, η οποία ξεκίνησε στην Ιταλία το 2001 και προβλέπει την οριστική μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση έως τον Νοέμβριο του 2012, ο ιταλικός δημοσιονομικός νόμος του 2004 προέβλεπε την καταβολή επιδότησης από το Δημόσιο, ύψους 150 ευρώ, σε κάθε χρήστη που αγόραζε ή μίσθωνε συσκευή λήψης επίγειου ψηφιακού τηλεοπτικού σήματος. Η ενίσχυση αυτή καταβλήθηκε και το 2005, μειωμένη στα 70 ευρώ. Το όριο της επιδότησης ορίστηκε για αμφότερα τα έτη στα 110 εκατομμύρια ευρώ.

Μετά την υποβολή καταγγελιών από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς δορυφορικής μετάδοσης (ιδίως την Centro Europa 7 Srl και τη Sky Italia Srl), η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας και, το 2007¹, αποφάνθηκε ότι η επιδότηση συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών επίγειας ψηφιακής μετάδοσης, οι οποίοι παρέχουν επί πληρωμή τηλεοπτικές υπηρεσίες, ιδίως υπηρεσίες κατ' επιλογή (à la carte), καθώς και υπέρ των επιχειρήσεων καλωδιακής μετάδοσης που παρέχουν επί πληρωμή ψηφιακές τηλεοπτικές υπηρεσίες. Κατά την άποψη της Επιτροπής, ακόμη και αν η μετάβαση από την αναλογική στην ψηφιακή τηλεόραση αποτελεί σκοπό κοινού συμφέροντος, το μέτρο είναι δυσανάλογο για την επίτευξη του σκοπού αυτού και δεν συμβάλλει στην αποφυγή άσκοπων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, το επίμαχο μέτρο δεν είναι ουδέτερο από τεχνολογικής απόψεως, διότι δεν ισχύει για τους ψηφιακούς αποκωδικοποιητές δορυφορικής λήψης. Η απόφαση διατάσσει την Ιταλία να ανακτήσει εντόκως το ποσό της ενίσχυσης από τους δικαιούχους από το επίμαχο μέτρο.

Η εταιρία Mediaset SpA, που μεταδίδει επίγεια ψηφιακά τηλεοπτικά προγράμματα, άσκησε προσφυγή, ζητώντας την ακύρωση της αποφάσεως².

Με τη σημερινή απόφασή του το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή στο σύνολό της.

Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι το επίμαχο μέτρο παρέσχε στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς επίγειας ψηφιακής μετάδοσης και στις επιχειρήσεις καλωδιακής τηλεόρασης, μεταξύ άλλων και στη Mediaset, πλεονέκτημα σε σχέση με τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς δορυφορικής μετάδοσης. Συγκεκριμένα, η υπαγωγή στο επίμαχο μέτρο προϋπέθετε αγορά ή μίσθωση συσκευής λήψης επίγειου ψηφιακού τηλεοπτικού σήματος, οπότε ο καταναλωτής που επέλεγε συσκευή δυνάμενη να λαμβάνει μόνο δορυφορικό ψηφιακό σήμα δεν θα μπορούσε να ευνοηθεί από αυτό. Συνεπώς, το επίμαχο μέτρο δεν πληρούσε

¹ Απόφαση 2007/374/EK, επί της υπ' αριθ. C 52/2005 υποθέσεως κρατικής ενίσχυσης, την οποία χορήγησε η Ιταλική Δημοκρατία υπό μορφή επιδότησης της αγοράς ψηφιακών αποκωδικοποιητών (EE L 147, σ. 1)

² Βλ. επίσης τις υποθέσεις Telecom Italia Media κατά Επιτροπής (T-96/07) και Fastweb κατά Επιτροπής (T-188/07), οι οποίες διαγράφηκαν από το πρωτόκολλο.

το κριτήριο της τεχνολογικής ουδετερότητας. Επιπλέον, το μέτρο αποτέλεσε κίνητρο για τους καταναλωτές, όσον αφορά τη μετάβαση από την αναλογική στην επίγεια ψηφιακή λήψη, και, παράλληλα, παρέσχε στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς επίγεια ψηφιακής μετάδοσης τη δυνατότητα να ενισχύσουν την υφιστάμενη θέση τους στην αγορά, τόσο από πλευράς εμπορικής φήμης όσο και από πλευράς διατήρησης της πελατείας τους. Επίσης, η αυτόματη μείωση της τιμής λόγω της επιδότησης μπορεί να επηρεάσει την επιλογή του καταναλωτή που είναι προσεκτικός με τις τιμές.

Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το επίμαχο μέτρο, άμεσοι δικαιούχοι του οποίου είναι οι τελικοί καταναλωτές, παρέχει στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά της ψηφιακής τηλεόρασης, όπως η Mediaset, έμμεσο πλεονέκτημα. Η Συνθήκη απαγορεύει τις κρατικές ενισχύσεις, ανεξαρτήτως του αν αυτές παρέχουν άμεσα ή έμμεσα πλεονεκτήματα. Κατά τη νομολογία, εξάλλου, πλεονέκτημα που χορηγείται απευθείας σε ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία δεν ασκούν, κατ' ανάγκην, επιχείρηση μπορεί να συνιστά έμμεσο πλεονέκτημα και, ως εκ τούτου, κρατική ενίσχυση για άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν επιχείρηση.

Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το επίμαχο μέτρο, λόγω του επιλεκτικού χαρακτήρα του, προκάλεσε στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών επίγεια ψηφιακής μετάδοσης και ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών δορυφορικής μετάδοσης. Συγκεκριμένα, οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί δορυφορικής μετάδοσης θα μπορούσαν να ευνοηθούν από το μέτρο, παρέχοντας «υβριδικούς» αποκωδικοποιητές (με δυνατότητα ταυτόχρονης επίγεια και δορυφορικής λήψης), πλην όμως, στην περίπτωση αυτή, θα επιβαρύνονταν με επιπλέον κόστος, το οποίο θα μετακυλιόταν στην τιμή πώλησης στους καταναλωτές.

Η Mediaset υποστήριξε ότι σκοπός της επιδότησης ήταν η εξάλειψη δυσλειτουργίας στην αγορά, όπου, λόγω του προβλήματος συντονισμού μεταξύ των οικείων επιχειρήσεων, εμποδιζόταν η ομαλή ανάπτυξη της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει, συναφώς, ότι ο ορισμός προθεσμίας για την υποχρεωτική μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση, λόγω της οποίας οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί που ήδη δραστηριοποιούνται στην αγορά αναγκάζονται να αναπτύξουν νέες εμπορικές στρατηγικές, δύναται να επιλύσει το πρόβλημα του συντονισμού, ούτως ώστε να μην είναι απαραίτητη η επιδότηση της αγοράς ψηφιακών αποκωδικοποιητών. **Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν το επίμαχο μέτρο είναι απαραίτητο και σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας, προς εξάλειψη των δυσλειτουργιών της αγοράς, τούτο δεν δικαιολογεί, πάντως, την εξαίρεση των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών δορυφορικής μετάδοσης από το μέτρο αυτό.**

Η Mediaset υποστήριξε, ακόμη, ότι έτρεφε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη όσον αφορά το συμβατό του επίμαχου μέτρου με την πολιτική της Επιτροπής με αντικείμενο την προώθηση της ψηφιακής τηλεόρασης, όπως αυτή περιγράφεται στην ανακοίνωση του 2004³, σύμφωνα με την οποία η απευθείας καταβολή επιδοτήσεων στους καταναλωτές αποτελεί μέτρο που ενθαρρύνει την αγορά αποκωδικοποιητών με διαδραστικές και διαλειτουργικές δυνατότητες. Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, συναφώς, ότι στην ανακοίνωση αναφέρεται ρητώς ότι οι επιδοτήσεις πρέπει να είναι ουδέτερες από τεχνολογικής απόψεως, να κοινοποιούνται στην Επιτροπή και να είναι συμβατές με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Επομένως, **ο επιμελής επιχειρηματίας όφειλε να γνωρίζει όχι μόνον ότι το επίμαχο μέτρο δεν είναι ουδέτερο από τεχνολογικής απόψεως, αλλά και ότι δεν έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή και δεν έχει εγκριθεί από αυτήν.**

Τέλος, η Mediaset προβάλλει παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου, ως εκ του γεγονότος ότι είναι δυσχερές αν όχι αδύνατον να προσδιοριστεί αριθμητικά επακριβώς, ενόψει του υπολογισμού των προς ανάκτηση ποσών, αφενός, ο αριθμός των επιπλέον τηλεθεατών που στράφηκαν στις επί πληρωμή τηλεοπτικές υπηρεσίες και, αφετέρου, το ποσό της ενίσχυσης και των τόκων. **Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ουδεμία διάταξη του κοινοτικού δικαίου υποχρεώνει την Επιτροπή, όταν διατάσσει την επιστροφή ενίσχυσης, να καθορίζει**

³ Ανακοίνωση COM (2004) 541 τελικό, της 30ής Ιουλίου 2004, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα υπηρεσιών ψηφιακής διαλογικής τηλεόρασης.

επακριβώς το προς ανάκτηση ποσό. Η ανάκτηση ενίσχυσης μη συμβατής με την κοινή αγορά πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο, απόκειται δε στα εθνικά δικαστήρια, εφόσον επιληφθούν σχετικής υποθέσεως, να προσδιορίσουν το ποσό αυτό.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" 📠 (+32) 2 2964106